

Abstract, NVvA 2012

Contact person / presenting author:

Henk Goede, TNO Quality of Life, Zeist, The Netherlands, henk.goede@tno.nl

Titel: Impact van menselijk gedrag bij blootstelling aan chemische stoffen op de werkplek

Inleiding

Om blootstelling aan stoffen te beheersen op de werkplek wordt er vooral op technische beheersmaatregelen gericht, terwijl steeds meer geaccepteerd wordt dat organisatorische en menselijke factoren een belangrijke rol spelen. Er is een toenemende mate van interesse in gedragsfactoren bij werkplek interventies. Er is echter weinig bekend over werker gedrag in relatie tot chemische blootstelling op de werkplek. Dit is alleen mogelijk als we de relatie tussen o.a. psychosociale factoren, gedrag en blootstelling begrijpen, om vervolgens te weten te komen hoe om werker gedrag te beïnvloeden. Om de slaagkans van interventies op de werkplek te vergroten, is er grote behoefte aan (gedrags-) geïntegreerde strategieën die gebruikt kunnen worden om stofblootstelling (en eventueel ziektelast) integraal aan te pakken.

Doelstelling

Deze presentatie heeft als doelstelling om een overzicht te geven van 'menselijk gedrag' factoren die een mogelijke rol spelen bij blootstelling aan chemische stoffen. Belangrijke aspecten van integrale interventie strategieën worden toegelicht.

Methode

Aan de hand van huidige kennis uit de literatuur wordt een geïntegreerd raamwerk gepresenteerd en potentiële gedragsfactoren in kaart gebracht in de context van bestaande behaviour-change modellen. Daarnaast worden resultaten van een interventietraject in praktijk gepresenteerd om verbanden tussen gedragsfactoren van een specifieke branche te laten zien.

Resultaten

Mogelijke relevantie van gedragsfactoren zoals een individu's vaardigheden en ervaring, kennis, intentie, risico perceptie, sociale invloed en self-efficacy, maar ook potentiële gedragsbarrières worden gepresenteerd aan de hand van literatuur en de resultaten van een praktijkvoorbeeld in de bouw sector. Hierbij komen aspecten zoals optimaal gebruik van technische beheersmaatregelen (afzuiging, benatting), stofarme werkpraktijken en persoonlijke bescherming en hygiëne aan bod. Een overzicht van mogelijke behaviour-change methoden (bijv. interactieve training) die mogelijk effectief kunnen zijn bij interventiestudies om chemische blootstelling te beheersen wordt gepresenteerd.

Discussie & conclusie

Uit de literatuur blijkt dat een goede afstemming tussen de uitvoerende aspecten van een interventie op de werkvloer en organisatorische aspecten op managementniveau cruciaal is voor een succesvolle interventie. Daarnaast zijn (gevalideerde) meetinstrumenten nodig om gedragsfactoren te meten, en uiteraard meer 'evidence' vanuit werkplek interventies nodig. Dit houdt in dat, naast meer kennis van de relatie tussen gedrag en blootstelling aan stoffen, we ook beter moeten begrijpen wat de onderliggende processen en mechanismen van werker gedrag op de werkvloer zijn. Deze informatie moet er uiteindelijk voor zorgen dat arbeidshygiënisten meer

effectief kunnen interveniëren op specifieke werkplek populaties door (onder andere) gedragsgerelateerde blootstelling aan stoffen te reduceren.